

1. Пажљиво саслушајте текст који ће вам се прочитати, а затим одговорите на следећа питања:

а) По чему је Марк Твен био познат пре него што се прославио као писац?

б) За шта није био талентован?

в) Чију лабораторију је често обилазио?

г) У ком новом медију је Марк Твен забележен 1909?

д) Ко га је снимео?

ђ) Зашто није подносио телефон?

е) Да ли му је телефон сметао у писању или га подстицао на то?

ж) Који апарат га је на сличан начин одушевио, а потом разочарао?

з) Колико ју је платио?

и) Зашто ју је одбацио?

---

2. Напишите текст у књижевном облику.

Што би рекја Свеђа много сам се изнервирала, притисак ми је по обичај рипнаја па замалка апарат да се поквари, толко сам се изнервирала. Пођем ти ја у Врање да купим на дете неки пиштољи, деца научили на рат па си само пиштољи тражив. Оно у Врање, овија општинари пустили душу те пешачки прелази обележили, ал нема за кога. Сигурно се питујете како нема за кога?

Па ете такој, убаво нема за кога! Наш народ си је научија да иде по улицу, јер тротоари су се претворили у приватна паркаралишта, кафанске башче, места за истоварување дрва, пијачне тезге И што ти не. Што би рекја Бора политилчар приватизација је у наше Врање узела ма’.

На пешачки прелаз имаш шансу да те акне нека госпођа што је возачку од мужа у ташну турила па мисли да је на трке у Монцу пошла, јес да тај иста госпођа ич грам мозак нема јер сирота не знаје за што служи пешачки прелаз, за знакови да не причам. Семафор у Врање је одавно постаја светлећа реклама, куде си врањанци лепив огласи, плакате и жвакаће гуме.

Викав ако пређеш преко улицу, а не преко пешачки прелаз плаћаш казну 1000 динара! Еј плаћаш казну ако не пређеш преко пешачки? Ал се ники неје досетија да ги на возачи објасни зашто пешачки служи, јер посигурно ти је да идеш по сред пут, ак пређеш улицу на пешачки ко да си на одстрел турен, такој кидишев кола на тебе. Ене мене пред робну кућу замалка да ме прегази госпођа сас поклоњену дозволу. Што знаје она што је пешак? Или сто је кочница?

И све тој уз благослов од милицајци што продавав зјала на центар. Само не знам, ако не уопште и примив у туј Европу, овија наши возачи како ће будев третирани? Ко возачи или ко терористи? Или ће морав па у школу да идев, ал основну, да научив прво што беше култура, васпитање, људскост, па онда да ги пошаљев куде очнога лекара јер само слепци не видив деца на пешачки. А пиштољ на дете купи, нека научи дете бар да се брани, јер овде само с пиштољ мож се од олоши одбраниш.

3. Упишите у текст понуђене глаголе (у облику презента, футура, глаголских прилога и пасива):

**дефинисати, засновати, реконструисати, поштовати, не одолети,
пронаћи, разумети се, ослонити се, упустити, приближити**

Једно је сасвим сигурно – глумац Драган Бјелогрић _____ у режију далеко више него многи у фудбал. Честитам. Показао је редитељску писменост и осећај за детаље. _____ узоре у великој телевизијској баштини коју су створили Александар Ђорђевић, Михаило Вукобратовић и Здравко Шотра, _____ и на сопствено велико телевизијско и филмско глумачко, па и продуцентско искуство, подарио је домаћој публици филм „Монтевидео, Бог те видео”, који се, у најкраћем, може _____ као „прави биоскоп”.

Наравно, како је Бјелогрићев редитељски првенац у редовну биоскопску дистрибуцију ушао прекјуче, рано је прогнозирати да ли _____ у коначници рекордима које су својевремено поставили филмови „Зона Замфирова” и „Ивкова слава” Здравка Шотре. Сигурно је, међутим, да „Монтевидео” има све потенцијале да се у овакву врсту трке _____.

Јер, реч је овде о филму позитивне енергије, за свачији укус и за све узрасте. О лепој, романтичној и комичној причи _____ на истинитим фудбалско-историјским догађајима и личностима, о филму у којем је прилично успешно _____ једна епоха, у којем нема агресије и насиља (врло мало је и псовки) нити крви на фудбалским теренима и око њих, већ је спорт у њему витешко надметање. Ово је и филм са лепим, младим, умивеним и лепо васпитаним јунацима који _____ каноне пристојног понашања и основне моралне вредности (у том смислу је чак и едукативан). Коначно, ово је и довољно „домољубив” филм да му _____ ни највећи „велики Срби” на планети.

4. Упишите у текст понуђене синтагме у одговарајућем падежу:

своја плећа, менталитетске одреднице, тридесете године, терапеутско дејство, српских играча, петнаестоделне телевизијске серије, наше глумачке младости,

Весну Тривалић, младих фудбалера, југословенске репрезентације

Главна тема првог и другог филма (у настанку), као и _____ која ће се једног дана појавити, као што је већ добро познато јавности, јесте историјски успех _____ у Монтевидеу 1930. године (састављене искључиво од _____), освајање трећег места на Првом светском првенству у фудбалу, као и личности _____ Благоје-Моше Марјановића и Александра Тирнанића □ Тиркета који су постали и остали једне од најмаркантнијих фигура у историји нашег фудбала.

Пажњу у филму привлаче глумци, а нарочито плејада _____ предвођена изванредним, природним и максимално уверљивим Милошем Биковићем (знамо то лице из серије „Бела лађа” и комичног хорор студентског филма „Пулс” у којем игра уз _____). Чистота и спонтаност с којом је он на _____ изнео главни филмски лик – легендарног Чубурца Александра Тирнанића-Тиркета, за дуго је памћење.

За смех, шалу, али и за _____ овог нашег народа, задужени су „чубурски мапетовци” – Бранимир Брстина, као брица Боца, и Мима Карацић, као кафеџија Рајко, који у тандему, производе шалу и смех који има _____ на гледаоца.

Глумаца у филму „Монтевидео, Бог те видео” има читава војска и та војска га држи и брани чак и у тренуцима када он помало посустаје (добар рад са глумцима, Бјелогрлићу). И управо ту негде је главна снага овог филма у којем је у Београду _____ прошлог века било као усред Париза. Па чак и да тако никада није било, лепо је видети.

5. Напишите реченице од задатих глагола тако што ћете обавезно употребити именицу (или именичку синтагму) после глагола:

а) дрхтати:

б) расправљати:

в) искалити се:

г) одучити се:

д) инсистирати:

---

6. Пажљиво прочитајте следећи текст и одговорите на питања у вези са њим:

Чега су се плашили Византинци

Срџба мирног мора

Од античких времена до 19. столећа на широком простору од Бретање до Русије много је мудрих изрека које саветују да се човек не отискује на море. Латини кажу: „Хвалите море, али се држите обале!”, а руска пословица, уз уобичајени тамошњи фолклорни додатак, само се унеколико разликује: „Хвали море седећи поред пећи!”

Средоземље је кроз прошлост више било препрека него веза између људи који су још од најстаријих времена настањивали његове обале. Једном речју, цивилизације пространог медитеранског басена своје прве кораке чиниле су на рубовима и изван мора. Постоји једно место на ком се страх угодно сместио, вероватно и заувек настанио, где ће га проучавалац прошлости без оклевања и непогрешиво открити. Тај простор јесте море.

Византијски цар уводи војнике на бродове!
Страх или обичај?

Само за одважне и ретке појединце оно је било изазов, а за већину људи свих епоха било је и остало - место страха. Тај исконски људски страх од мора на посебан начин уобличио је римски лирски песник Овидије ког је злехуда судбина из блештавог „вечног” града довела у прогонство, у далеку провинцијску забит - црноморски град Томе. Он је једноставно закључио да се бродоломник плаши и мирних вода.

Једна византијска загонетка на јасан и недвосмислен начин казује о томе како су Византинци доживљавали разјареност мора. Она гласи: „Оца имам, мајку немам; оца заклевх да не будем на месту повишем, јер ако будем - куку, јао целом свету.” (Решење: море, а отац је Бог.) Осим загонетки занимљиве су и неке византијске пословице које говоре о мору. Једна, која има веома дуге корене у историји грчког народа, посебно је занимљива јер на помало циничан начин казује о ђудљивости мора и људском осећању које као да је застало негде на пола пута између зазирања и страха. Она гласи: „Три су зла и три су добра на свету: ватра, жена и море.” На једном месту у свом спису Никита Хонијат, историчар друге половине 12. и првих деценија 13. века, наводи три зла: море, глад и смрт.

а) Шта је море одувек представљало људима?

б) Да ли је море људима чешће било изазов или стрепња?

в) Како је судбина утицала на Овидија?

г) Овидије је закључио да се *бродоломник плаши и мирних вода*? Како гласи српска пословица истог значења?

д) Објасните значење пословице *Три су зла и три су добра на свету: ватра, жена и море*.

ђ) У чему се разликује ова пословица од Хонијатова три зла?

е) Напишите неку пословицу о добру и злу у Вашем језику.

---

8. Направите изведенице и сложенице од именице *рука*:

- а) Сат који носимо на руци: _____.
- б) Ограда за коју се држимо: _____.
- в) Предмет кућне или домаће израде: _____.
- г) Управљати машином или алатком: _____.
- д) Део реке који је одвојен од главног тока: _____.
- ђ) Одевни предмет: _____.
- е) Део одевног предмета: _____.
- ж) Део накита: _____.